

Patsiendi elulõpu tahteavalduse eelnõu

SOTSIAALMINISTEERIUM

Ülevaade

- Elulõpu tahteavaldust saavad koostada täisealised teo- ja otsusevõimelised inimesed. Aga ka piiratud teovõimega isik, kui arst peab teda otsusevõimeliseks.
- Tahteavaldusega ei ole võimalik soovida eutanaasiat ega abistatud enesetappu.
- Arsti kohustuslik nõustamine tagab, et otsus oleks põhjalikult läbi mõeldud.
- Soovi korral võib hiljem tahteavaldust uuendada või tühistada.
- Tahteavaldus esitatakse tervise infosüsteemis digitaalselt, erandina ka paberil, kui inimene ei ole digipädev – sellisel juhul sisestab andmed tervishoiutöötaja.
- Eelnõu plaanitakse jõustada 1. jaanuaril 2027. aastal. See annab aega luua vajalikud IT-lahendused ja koolitada tervishoiutöötajaid.

Eelnõu eesmärk

- Suurendada patsiendi autonoomiat ja väärikat kohtlemist. Vältida tema asjatuid kannatusi ja säilitada inimese kontroll enda elu lõpu üle, kui ta on otsusevõimetu.
- Luua kindlustunne arstidele ja kiirabitöötajatele, et ravi lõpetamine on patsiendi soovide kohane.

Millest võib tahteavalduses loobuda?

Loobuda võib kõigist elu pikendavatest tervishoiuteenustest, **näiteks**:

- elustamisest,
- kunstlikust hingamisest,
- sondiga toitmisest,
- dialüüsist,
- antibiootikumravist,
- keemiaravist,
- operatsioonidest,
- muudest sekkumistest.

Kuidas võiks tavajuhul tahteavalduse täitmine välja näha?

Inimene alustab elulõpu tahteavalduse koostamist iseseisvalt terviseportaalil.

Portaalil on ette on antud andmeväljad ja juhised, mis aitavad soovid lahti kirjutada. Näiteks keelata teatud raviprotseduure või täpsustada, millist elukvaliteeti ei peeta vastuvõetavaks.

Tahteavalduse täitja kohtub arstiga.

Arst selgitab nõustamise käigus elulõpu tahteavalduse tähendust ning hindab, kas inimene saab täpselt aru, millistest teenustest ta soovib keelduda ja mida see meditsiiniliselt kaasa toob.

Arst kinnitab tervise infosüsteemis, et patsient on läbinud nõustamise.

Inimene saab dokumendi kinnitada digiallkirjaga portaali kaudu või allkirjastada paberil.

Kui inimene ei saa mingil põhjusel (näiteks füüsiliste piirangute tõttu) ka omakäelist allkirja anda, siis kaasatakse tunnistaja, kes teeb seda tema eest. Ka tunnistaja peab olema täisealine ja teo- ning otsusevõimeline ning ta kinnitab, et tahteavaldus väljendab inimese tegelikku soovi.

Käsitsi allkirjastatud dokumendi skaneerib või pildistab arst üles ja lisab selle tervise infosüsteemi.